

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ
KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ
TVARKYMĄ**

2012 m. kovo 1 d. Nr. T1-41

Šilalė

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. [55-1049](#); 2008, Nr. [113-4290](#); 2011, Nr. [52-2504](#)) 16 straipsnio 2 dalies 37 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo (Žin., 1998, Nr. [61-1726](#); 2002, Nr. 72-3016) 30 straipsnio 4 dalimi, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo (Žin., 2000, Nr. [52-1484](#); 2007, Nr. [101-4107](#)) 11 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 12 ir 13 straipsniais, Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. [63-2065](#); 2004, Nr. [68-2381](#); 2011, Nr. [57-2721](#)), atsižvelgdama į Šilalės rajono savivaldybės mero 2011 m. gegužės 3 d. potvarkiu Nr. T3-15 sudarytos darbo grupės siūlymus bei į UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro 2012 m. vasario 20 d. raštą Nr. IS-155, Šilalės rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

1. Įvesti nuo 2012 m. balandžio 1 d. Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą.

2. Patvirtinti Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatus (pridedama).

3. *Neteko galios nuo 2016-01-01*

Punkto naikinimas:

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

4. Nuo 2012 m. balandžio 1 d. pripažinti netekusiais galios:

4.1. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimą Nr. T1-47 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą įvedimo“.

4.2. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2011 m. gruodžio 27 d. sprendimą Nr. T1-407 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2009 m. vasario 26 d. sprendimo Nr. T1-47 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą įvedimo“ 1 punkto pakeitimo“.

4.3. Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2009 m. gegužės 7 d. sprendimą Nr. T1-149 „Dėl komunalinių atliekų surinkimo, vežimo ir tvarkymo paslaugų laikinos kainos nustatymo“.

5. Paskelbti informaciją apie šį sprendimą vietinėje spaudoje, o visą sprendimą – Šilalės rajono savivaldybės interneto tinklalapyje www.silale.lt.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

ŠILALĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS VIETINĖS RINKLIAVOS UŽ KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SURINKIMĄ IŠ ATLIEKŲ TURĖTOJŲ IR ATLIEKŲ TVARKYMĄ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą nuostatai (toliau - Nuostatai) reglamentuoja vietinės rinkliavos mokėtojų registro sudarymą, vietinės rinkliavos apskaičiavimą, vietinės rinkliavos surinkimą iš atliekų turėtojų, išieškojimą, apskaitą ir administravimą, taip pat iš šios vietinės rinkliavos gautų savivaldybės biudžeto pajamų panaudojimą.

2. Šie Nuostatai parengti vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymu, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu, Valstybiniu strateginiu atliekų tvarkymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. spalio 31 d. nutarimo Nr. 1224 redakcija), Atliekų tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217, Šilalės rajono savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėmis (aktualia redakcija), Koncesijos sutartimi dėl Šilalės rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos operatoriaus funkcijų vykdymo, sudaryta tarp Šilalės rajono savivaldybės administracijos ir UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centro.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. **Tauragės RATC** (UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras) – Tauragės regiono savivaldybių įsteigta atliekų tvarkymo įmonė, atliekanti atliekų tvarkymo, organizavimo funkcijas Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje Koncesijos sutarties pagrindu.

4. **Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą** (toliau – Vietinė rinkliava) – tai Šilalės rajono savivaldybės tarybos (toliau – Savivaldybės taryba) sprendimu nustatyta privaloma įmoka už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir jų tvarkymą, galiojanti Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, kurią kiekvienas komunalinių atliekų turėtojas privalo sumokėti šiuose Nuostatuose nustatyta tvarka.

5. **Vietinės rinkliavos mokėtojai** - komunalinių atliekų turėtojai - visi fiziniai ir juridiniai asmenys nuosavybės ar kita teise valdantys ir naudojantys nekilnojamąjį turtą Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje, išskyrus įmones, turinčias TIPK leidimus (Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimas), kuriuose nustatyti atliekų tvarkymo reikalavimai negali būti įvykdyti savivaldybės organizuojamoje komunalinių atliekų tvarkymo sistemoje.

6. **Komunalinės atliekos** – buitinės (buityje susidarančios) ir kitokios atliekos, kurios savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas.

7. **Sutvarkymo kaina** – visos atliekų tvarkymą visiškai padengiančios sąnaudos: atliekų tvarkymo sistemos, vietinės rinkliavos administravimo, atliekų surinkimo ir transportavimo, šalinimo, sąvartyno eksploatavimo, uždarymo, rekultivavimo, priežiūros po uždarymo, infrastruktūros plėtimo, visuomenės informavimo ir kitos su atliekų tvarkymu susijusios išlaidos.

8. **Bioskaidžios atliekos** – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu, tai yra:

- biologinės atliekos:
- organinės maisto ir virtuvių atliekos (namų ūkių, restoranų, viešojo maitinimo ir mažmeninės prekybos įstaigų maisto ir virtuvės atliekos ir panašios maisto perdirbimo įmonių atliekos): maisto atliekos ir pasenę maisto produktai, daržovių, vaisių lupenos ir atliekos, maisto likučiai, kavos ir arbatos tirščiai, kevalai, kiaušinių lukštai ir pan.;

- žaliosios atliekos (šakos, lapai, žolė): parkų, skverų, kapinių ir kitų apželdintų teritorijų priežiūros ir tvarkymo atliekos – medžių ir krūmų genėjimo atliekos, lapai, žolė, individualių namų valdų sklypų šienavimo atliekos, gėlės ir pan.;

- kitos bioskaidžios atliekos: popieriaus ir kartono, medienos, natūralaus pluošto (vilnos, medvilnės, lino, šilko), tekstilės ir kitos organinės atliekos; taip pat nuotekų valymo dumblas ir biologiškai skaidžios gamybos atliekos.

9. Kitos Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos įstatymuose, teisės aktuose bei Šilalės rajono savivaldybės teisės aktuose.

III. VIETINĖS RINKLIAVOS MOKĖTOJŲ REGISTRAVIMAS

10. Vietinės rinkliavos mokėtojų registravimą (toliau – Registrą), vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimų, organizuoja ir tvarko Tauragės RATC.

11. Tauragės RATC Registro duomenų bazėje registruoja ir tvarko šiuos duomenis apie Vietinės rinkliavos mokėtojus:

11.1. nekilnojamojo turto savininko (naudotojo) vardas, pavardė arba juridinio asmens pavadinimas;

11.2. vietinės rinkliavos mokėtojo identifikavimo kodas;

11.3. nekilnojamojo turto aprašymas;

11.4. nekilnojamojo turto unikalus numeris;

11.5. nekilnojamojo turto adresas;

11.6. nekilnojamojo turto pagrindinė naudojimo paskirtis;

11.7. nekilnojamojo turto bendras plotas;

11.8. individualių namų kompostuojančių žaliąsias atliekas faktas;

11.9. fizinių asmenų skaičius gyvenamajame būste;

11.10. kiti duomenys, būtini Registrui administruoti.

IV. INFORMACIJOS, BŪTINOS REGISTRUI SUDARYTI IR VALDYTI, TEIKIMAS, ATNAUJINIMAS IR TIKSLINIMAS

12. Vietinės rinkliavos mokėtojų registravimo tikslais Tauragės RATC teisės aktų nustatyta tvarka gali naudotis Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos skyrių, VĮ Registrų centro filialų, Mokesčių mokėtojų registro, Šilalės rajono savivaldybės administracijos ir kitų subjektų turimais duomenimis, reikalingais Registrui ir Vietinei rinkliavai administruoti.

13. Tauragės RATC prašymu, Vietinės rinkliavos mokėtojai pateikia duomenis, būtinus Registrui administruoti.

14. Registro duomenys atnaujinami pagal sausio 1 d. duomenų būklę arba paaiškėjus naujoms faktinėms aplinkybėms, arba vietinės rinkliavos mokėtojai pateikus informaciją Tauragės RATC

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

15. Gavus iš Savivaldybės administracijos informaciją, iš Vietinės rinkliavos mokėtojų registro duomenų bazės išbraukiami mirę pastatų savininkai. Atsiradus paveldėtojai, jis įtraukiamas į Vietinės rinkliavos mokėtojų registrą. Paveldėtojams perkeliama ir likusi nesumokėta buvusio (mirusio) savininko skola.

16. Sutuoktiniai, nekilnojamąjį turtą valdantys bendrosios nuosavybės teise, laikomi vienu rinkliavos mokėtoju

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

17. Neteko galios nuo 2013-12-31

Punkto naikinimas:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

18. Sprendimus dėl Registro duomenų keitimo nustatyta tvarka priima Šilalės rajono savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgalioti asmenys.

V. VIETINĖS RINKLIAVOS SKAIČIAVIMO TVARKA IR DYDŽIAI

19. Vietinę rinkliavą ir rinkliavos dydžius komunalinių atliekų turėtojams nustato Savivaldybės taryba. Vietinės rinkliavos dydis nustatomas toks, kad gaunamos pajamos padengtų visas atliekų tvarkymo sistemos išlaidas. Vietinės rinkliavos dydis yra 66,03 eurai (vienos tonos komunalinių atliekų sutvarkymo kaina).

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

20. Metinė Vietinė rinkliava apskaičiuojama pagal Šilalės rajono savivaldybės tarybos Vietinės rinkliavos Nuostatų 1 priede nustatytą dydį, pagal nurodytą nekilnojamojo turto pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį, padauginus iš nekilnojamojo turto bendrojo ploto.

21. Maksimalus apmokestinamas gyvenamosios paskirties pastatų (individualių ir daugiabučių namų) ir sodų paskirties pastatų, kuriuose nuolat gyvenama, plotas yra 100 kv. m bendro ploto.

21.1. nepatikslintam gyvenamosios paskirties turto vieneto plotui rinkliava skaičiuojama pagal 21 punkte nurodytą maksimalų dydį;

21.2. negyvenamosios paskirties ir nenaudojamiems turto vienetams rinkliava skaičiuojama pagal Nuostatų 1 priede patvirtintus rinkliavos dydžius, atsižvelgiant į atliekų turėtojų grupę pagal tam tikrą veiklą.

22. Fiziniais asmenimis, pasirinkusiems mokėjimą pagal faktinį asmenų skaičių gyvenamajame būste, rinkliavos dydis vienam fiziniam asmeniui nustatomas:

22.1. Šilalės mieste – 17,56 Eur/metams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

22.2. likusioje Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje – 13,15 Eur/metams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

23. Fiziniai asmenys, rinkliavą mokantys pagal šiuo Nuostatų 22 punktą, vadovaujasi Šilalės rajono savivaldybės tarybos patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės komunalinių atliekų kiekio ir asmenų skaičiaus gyvenamajame būste deklaravimo tvarkos aprašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

24. Neteko galios nuo 2016-01-01

Punkto naikinimas:

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

25. Vietinės rinkliavos mokėtojai gali deklaruoti komunalinių atliekų kiekį, vadovaudamiesi Šilalės rajono savivaldybės tarybos patvirtintu Šilalės rajono savivaldybės komunalinių atliekų kiekio ir asmenų skaičiaus gyvenamajame būste deklaravimo tvarkos aprašu. Vietinės rinkliavos mokėtojams, deklaruojantiems komunalinių atliekų kiekį, mokėtina rinkliavos suma už kalendorinius metus apskaičiuojama Vietinės rinkliavos dydį (vienos tonos komunalinių atliekų sutvarkymo kaina) padauginus iš deklaruoto komunalinių atliekų kiekio tonomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

26. Vietinės rinkliavos dydis už kalendorinius metus nustatomas eurai, informacija, susijusi su Vietinės rinkliavos dydžiu, yra viešai prieinama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

27. Mokėtina Vietinės rinkliavos suma Vietinės rinkliavos mokėtojui už kalendorinius metus apskaičiuojama eurai su centais. Vietinė rinkliava neskaičiuojama, jeigu mokėtina suma neviršija 1,45 euro per metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

28. Savivaldybės taryba gali Vietinės rinkliavos dydį kartą per metus indeksuoti, taikydama vidutinį metinį vartojimo kainų indeksą, jeigu jis didesnis negu 1,1.

29. Tauragės RATC turi teisę, atsižvelgdamas į ekonomiškai pagrįstus vietinės rinkliavos dydžio skaičiavimus, siūlyti keisti vietinės rinkliavos dydžius vieną kartą per metus. Siūlymas pateikiamas iki liepos 1 dienos. Savivaldybės taryba, Tauragės RATC siūlymu arba savo iniciatyva, keičia ir tvirtina Vietinės rinkliavos dydį

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

30. Šilalės rajono savivaldybės tarybos nustatyta tvarka Vietinės rinkliavos mokėtojams gali būti taikoma kita metinė Vietinė rinkliava.

VI. VIETINĖS RINKLIAVOS MOKĖJIMO TVARKA IR IŠIEŠKOJIMAS

31. Nustatytos formos Vietinės rinkliavos mokėjimo pranešimą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą (toliau – Mokėjimo pranešimas) suformuoja Tauragės RATC.

32. Kiekvienais metais pagal sausio 1 d. registro duomenis Tauragės RATC parengia Mokėjimo pranešimą apie apskaičiuotas mokėtinas vietinės rinkliavos įmokas už kalendorinius metus ir iki kovo 1 d. pateikia vietinės rinkliavos mokėtojui

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

33. Mokėjimo pranešimas pateikiamas vietinės rinkliavos mokėtojui pagal registro duomenų bazėje turimą adresą arba kitą žinomą adresą

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

34. Vietinė rinkliava mokama kas ketvirtį į pranešime nurodytą Tauragės RATC surenkamąją sąskaitą iki einamojo ketvirčio paskutinio mėnesio 15 d.

35. Jeigu Vietinės rinkliavos mokėtojas pageidauja, Vietinę rinkliavą gali sumokėti už visus metus iš karto. Tokiu atveju, pasikeitus nekilnojamojo turto savininkui (naudotojui) ir Vietinės rinkliavos dydžiui, ji nebus perskaičiuojama

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

36. Jei vietinės rinkliavos mokėjimo pradžia naujai atsiradusiam mokėtojui Šilalės rajono savivaldybėje nesutampa su kalendorinių metų pradžia, Mokėjimo pranešimai formuojami ir siunčiami pagal apskaičiuotas mokėtinas Vietinės rinkliavos įmokas perskaičiuotam laikotarpiui iki metų pabaigos. Vietinės rinkliavos įmokų dydis proporcingai padalijamas mėnesiais ir ketvirčiais.

37. Mokėjimo pranešimai pagal Registro duomenis mokėtojui pateikiami iki to mėnesio, nuo kurio pradedama mokėti rinkliava, paskutinės mėnesio dienos.

38. Vietinė rinkliava perskaičiuojama pasikeitus vietinės rinkliavos dydžiui, nekilnojamojo turto savininkui (naudotojui) ir/arba atsiradus naujam vietinės rinkliavos mokėtojui

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

39. Vietinė rinkliava gali būti mokama pavedimu arba pasinaudojant elektroninės bankininkystės paslaugomis bei grynaisiais pinigais kredito, pašto įstaigose ir kitose mokėjimo pranešime nurodytose vietose.

40. Už įmokos priėmimo paslaugą moka Vietinės rinkliavos mokėtojas pagal įstaigos, kurioje ši paslauga teikiama, nustatytus tarifus, o Tauragės RATC – sutartiniais pagrindais.

41. Vietinė rinkliava perskaičiuojama Vietinės rinkliavos mokėtojui pateikus patikslintus duomenis šių Nuostatų 4 skyriuje nustatyta tvarka. Tauragės RATC patikslintą apskaičiavimą išsiunčia per 20 kalendorinių dienų nuo informacijos gavimo.

42. Pasibaigus kalendoriniams metams, Tauragės RATC per 15 kalendorinių dienų identifikuoja skolininkus, suformuoja raginimus ir pateikia juos vietinės rinkliavos už praėjusius metus nesumokėjusiems mokėtojams

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

43. Gavęs raginimą sumokėti Vietinę rinkliavą arba jos dalį, Vietinės rinkliavos mokėtojas privalo nurodyto dydžio sumą sumokėti per 30 kalendorinių dienų nuo priminimo išsiuntimo dienos.

44. Nesumokėta Vietinė rinkliava per Nuostatų 43 punkte nurodytą terminą išieškoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

45. Įsiteisėjus teismo nutarčiai iškelti bankroto bylą, Vietinė rinkliava už asmeniui priklausantį nekilnojamąjį turtą yra neskaičiuojama, jei bankroto administratorius praneša, kadasmuo nevykdys jokios veiklos. Tauragės RATC gali kreiptis į Šilalės rajono savivaldybės tarybą dėl skolų pripažinimo beviltiškomis įstatymų nustatyta tvarka.

45.1. Tam, kad skolos būtų pripažintos beviltiškomis, Tauragės RATC teikia Šilalės rajono savivaldybės administracijai informaciją ir dokumentų kopijas, reikalingas Savivaldybės tarybos sprendimo projektui parengti.

45.2. Vietinės rinkliavos mokėtojo mokestinės nepriemokos, pripažintos beviltiškomis, pasibaigia ir nurašomos iš apskaitos dokumentų, kai savivaldybės Taryba priima sprendimą jas pripažinti beviltiškomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

VII. VIETINĖS RINKLIAVOS ADMINISTRAVIMAS IR RINKIMO KONTROLĖ

46. Tauragės RATC atlieka Vietinės rinkliavos įmokų sumokėjimo, permokų grąžinimo ir skolų išieškojimo apskaitą ir administravimą

47. Vietinės rinkliavos administratorius įskaito kaip įmoką už būsimą atsiskaitymo laikotarpį arba pagal mokėtojo rašytinį prašymą grąžina jam sumokėtą rinkliavą šiais atvejais:

47.1. kai Vietinės rinkliavos mokėtojas sumoka didesnio dydžio nei mokėjimo pranešime nurodytą neteisingai apskaičiuotą vietinės rinkliavos sumą;

47.2. kai Vietinės rinkliavos mokėtojui Nuostatų nustatyta tvarka nustatoma mažesnė Vietinė rinkliava.

48. Vietinės rinkliavos permoka ar Vietinės rinkliavos įmoka grąžinama per 30 kalendorinių dienų nuo rašytinio prašymo grąžinti permoką gavimo datos.

49. Tuo atveju, kai rašytinis prašymas arba komisijos sprendimas gautas po gruodžio 1 d., Vietinės rinkliavos permoka grąžinama kitais kalendoriniais metais iki vasario 1 d.

50. Tauragės RATC turi teisę, be mokėtojo prašymo pervesti į Šilalės rajono savivaldybės biudžeto sąskaitą klaidingai sumokėtas kitoms savivaldybėms Vietinės rinkliavos sumas, kai pagal mokėjimo duomenis galima identifikuoti kitų savivaldybių įmokas. Šie pervedimai daromi pagal Tauragės RATC nustatytą tvarką.

51. Vietinė rinkliava sumokama į Tauragės RATC surenkamąją sąskaitą, kuri skirta tik Šilalės rajono savivaldybės fizinių ir juridinių asmenų Vietinės rinkliavos įmokoms surinkti.

52. Sumokėta Vietinė rinkliava už komunalinių atliekų tvarkymą pervedama į Savivaldybės biudžetą.

53. Tauragės RATC perveda surinktas lėšas į Šilalės rajono savivaldybės biudžeto sąskaitą. Per 10 darbo dienų mėnesiui pasibaigus Tauragės RATC Savivaldybės administracijai pateikia pažymą apie praėjusio mėnesio surenkamosios sąskaitos pajamų suminę apyvartą ir nuo metų pradžios.

54. Tauragės RATC (pagal sudarytą sutartį tarp Šilalės rajono savivaldybės administracijos ir Tauragės RATC) už kiekvieną praėjusį mėnesį iki kito mėnesio 10 dienos pateikia Šilalės rajono savivaldybės administracijai atliekų tvarkymo aktą, kuriame yra nurodomas per praėjusį mėnesį sutvarkytas Šilalės rajono savivaldybės teritorijoje surinktų komunalinių atliekų kiekis. Kartu pateikiama PVM sąskaita faktūra, kuri apmokama iki einamojo mėnesio 30 dienos, Šilalės rajono savivaldybės biudžete turimomis vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą lėšomis.

55. Tauragės RATC, atlikęs Vietinės rinkliavos skaičiavimus, iki kiekvienų kalendorinių metų sausio 20 d. pateikia Savivaldybės administracijai ataskaitą apie priskaičiuotą ir surinktą Vietinę rinkliavą, susidariusią nepriemoką per praėjusius metus, taip pat gautas lėšas iš savivaldybės biudžetinės sąskaitos Vietinei rinkliavai surinkti.

56. Tauragės RATC direktorius, pritarus valdybai, atskiru įsakymu patvirtina Savivaldybei teikiamų pažymų formas, sutartis, terminus ir kitus būtinus rekvizitus Vietinei rinkliavai tinkamai administruoti.

57. Vietinės rinkliavos rinkimą kontroliuoja vietos mokesčio administratorius, Savivaldybės kontrolierius.

VIII. VIETINĖS RINKLIAVOS MOKĖTOJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

58. Vietinės rinkliavos mokėtojo teisės:

58.1. susipažinti su duomenimis apie jį, sukauptais Registre, bei su visa informacija, susijusia su Vietinės rinkliavos dydžiais, jų apskaičiavimu ir atliekų tvarkymo sąnaudomis;

58.2. komunalinių atliekų turėtojai ir Vietinės rinkliavos mokėtojai, pateikę patvirtinančius dokumentus (išrašą iš Nekilnojamo turto registro arba pažymą apie asmens deklaruojamą gyvenamąją vietą), gali reikalauti iš Tauragės RATC pakeisti ar patikslinti apie jį sukauptus duomenis, jei tokie duomenys yra neteisingi, netikslūs ar neišsamūs;

58.3. teikti apeliaciją, reikalauti perskaičiuoti netinkamai apskaičiuotas Vietinės rinkliavos įmokas;

58.4. pateikus rašytinį prašymą Tauragės RATC, gauti Mokėjimo pranešimą pagal nuolatinę gyvenamąją vietą;

58.5. pasikeitus nekilnojamojo turto savininkui, kreiptis su prašymu perskaičiuoti Vietinę rinkliavą per 30 kalendorinių dienų nuo nekilnojamojo turto nuosavybės teisės pasikeitimo.

59. Vietinės rinkliavos mokėtojo pareigos:

59.1. mokėti Savivaldybės tarybos nustatyto dydžio Vietinę rinkliavą pagal gautą Mokėjimo pranešimą šių Nuostatų 33 ir 34 punktuose nustatytais terminais;

59.2. Tauragės RATC prašymu teikti visus duomenis, reikalingus Vietinei rinkliavai apskaičiuoti;

59.3. perleidžiant nekilnojamąjį turtą informuoti naują savininką (naudotoją) apie prievolės mokėti Vietinę rinkliavą įvykdymą, o naujas savininkas (naudotojas) turi informuoti Tauragės RATC apie prievolės pradžią ar pasikeitimą raštu per 30 kalendorinių dienų;

59.4. negavęs Mokėjimo pranešimo per 30 kalendorinių dienų nuo rinkliavos mokėjimo pradžios, rinkliavos mokėtojas privalo kreiptis į Tauragės RATC.

60. Asmenys, nepateikę duomenų ar pateikę neteisingus duomenis Vietinei rinkliavai apskaičiuoti, taip pat asmenys, laiku nemokantys Vietinės rinkliavos, pažeidžia šiuos Nuostatus bei kitus atliekų tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus ir už tai atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

XI. VIETINĖS RINKLIAVOS LENGVATOS

61. Vietinės rinkliavos lengvatas nustato ir taiko Šilalės rajono savivaldybės taryba atskiru sprendimu.

62. Suteikiamos lengvatos kompensuojamos iš Savivaldybės biudžeto.

XII. VIETINĖS RINKLIAVOS LĖŠŲ PANAUDOJIMAS

63. Vietinės rinkliavos lėšos naudojamos apmokėti išimtinai komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudas, Vietinės rinkliavos administravimo, visuomenės švietimo atliekų tvarkymo klausimais išlaidoms padengti ir kitoms priemonėms, numatytoms Savivaldybės ir regiono atliekų tvarkymo plane, įgyvendinti.

XIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

64. Savivaldybės vietinės rinkliavos administravimo veiksmai, neaprašyti šiuose Nuostatuose, atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais bei kitais Vietinių rinkliavų administravimo tvarką reglamentuojančiais teisės aktais.

65. Šių Nuostatų įgyvendinimą kontroliuoja Savivaldybės administracijos direktorius.

METINĖ VIETINĖ RINKLIAVA

Atliekų turėtojų grupė	Pagrindinės tikslinės naudojimo paskirties apibūdinimas	Vietinės rinkliavos administravimo parametras	Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma, kg/m ²
2	3	4	5
Gyvenamosios patalpos (būstas), savivaldybėje	Vienbutis gyvenamasis namas – pastatas, skirtas gyventi vienai šeimai, kurių visas naudingasis plotas, didžioji jo dalis ar bent pusė naudingojo ploto yra gyvenamosios patalpos. Vienai namų valdai priklauso vienas vienbutis gyvenamasis namas ir kitos paskirties pastatai, esantys tos pačios namų valdos sklype. Butas, esantis dvibučiame ir daugiau butų (daugiabučiame) gyvenamajame name. Butas – pastato dalis iš vieno, kelių ar daugiau kambarių ir kitų pagalbinių patalpų, atskirta atitvaromis nuo bendrojo naudojimo patalpų, kitų butų arba negyvenamosios paskirties patalpų, skirta žmonėms gyventi.	Bendrojo ploto m ² (maksimalus apmokestinamas vieno buto bendrasis plotas 100 m ²)	-
Gyvenamosios patalpos (būstas), mieste		Bendrojo ploto m ² (maksimalus apmokestinamas vieno buto bendrasis plotas 100 m ²)	11,45
gyvenamosios patalpos (būstas) nuo 2016-01-01			
Gyvenamosios patalpos (būstas), kaime		Bendrojo ploto m ² (maksimalus apmokestinamas vieno buto bendrasis plotas 100 m ²)	8,97
Gyvenamosios paskirties pastatai įvairioms soc. grupėms	Gyvenamosios paskirties pastatai (namai), skirti įvairių socialinių grupių asmenims gyventi (bendrabučiai, vaikų namai, prieglaudos, globos namai, šeimos namai, nakvynės namai ir t.t.)	Bendrojo ploto m ²	4,00
Mokslų paskirties patalpos ir pastatai	Pastatai skirti švietimo ir mokslo reikmėms (institutai ir mokslinio tyrimo įstaigos, observatorijos, meteorologijos stotys, laboratorijos (išskyrus gamybines), bendrojo lavinimo, profesinės ir aukštosios mokyklos, vaikų darželiai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	4,00
Kultūros ir sporto paskirties patalpos	Pastatai, skirti kultūros reikmėms ir vešiesiems pramoginiams renginiams (teatrai, kino teatrai, kultūros	Bendrojo ploto m ²	3,00

Atliekų turėtojų grupė	Pagrindinės tikslinės naudojimo paskirties apibūdinimas	Vietinės rinkliavos administravimo parametras	Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma, kg/m ²
2	3	4	5
ir pastatai	namai, klubai, bibliotekos, muziejai, archyvai, parodų rūmai, planetariumai, radijo ir televizijos pastatai ir kt.). Pastatai, skirti sportuoti (sporto salės, teniso kortai, baseinų, čiuožyklų, jachtklubų, šaudyklų, stadionų, maniežų pastatai ir kt.).		
Administracinės paskirties pastatai	Pastatai, skirti administraciniam tikslams (bankai, paštas, valstybės ir savivaldybės įstaigos, ambasados, teismai, biurai, kontoros, kiti įstaigų ir organizacijų administraciniai pastatai).	Bendrojo ploto m ²	8,00
Specialiosios paskirties patalpos ir pastatai	Pastatai, skirti specialiesiems tikslams (karinių vienetų pastatai, kalėjimai, pataisos darbų kolonijos, tardymo izoliatoriai, policijos, priešgaisrinių ir gelbėjimo tarnybų pastatai, slėptuvės, pasienio kontrolės punktai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	4,00
Sveikatos priežiūros ir gydymo paskirties patalpos ir pastatai	Pastatai, skirti gydymo reikmėms, kuriuose teikiama medicininė pagalba žmonėms ir gyvūnams (ligoninės, klinikos, poliklinikos, sanatorijos, reabilitacijos centrai, specialiųjų įstaigų sveikatos apsaugos pastatai, medicininės priežiūros įstaigų slaugos namai, veterinarijos gydyklų ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	9,00
Viešbučių ir poilsio paskirties pastatai	Pastatai, skirti trumpalaikiam apgyvendinimui (viešbučiai, moteliai, svečių namai ir kt.), taip pat pastatai, skirti žmonių visaverčiam fiziniam ir dvasiniam poilsiui (turizmo centrai, poilsio namai, kempingų pastatai, kaimo turizmo pastatai, medžioklės nameliai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	
Viešbučių ir poilsio paskirties pastatai, mieste		Bendrojo ploto m ²	10,00
Viešbučių ir poilsio paskirties pastatai, kaime		Bendrojo ploto m ²	4,00
Viešojo maitinimo paskirties pastatai	Pastatai, skirti žmonių maitinimui ir pramogoms (valgyklos, restoranai, kavinės, barai, lošimo namai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	
Viešojo maitinimo paskirties pastatai, mieste		Bendrojo ploto m ²	17,00
Viešojo maitinimo paskirties pastatai, kaimo vietovėje		Bendrojo ploto m ²	14,00
Prekybos paskirties patalpos ir pastatai	Pastatai, skirti didmeninei ir mažmeninei prekybai (prekybos centrai, maisto ir alkoholinių gėrimų parduotuvės, visą parą veikiančios parduotuvės, vaistinės, gėlių salonai, prekybos paviljonai, dengtas turgus ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	
Prekybos paskirties patalpos ir pastatai – iki 500 m² mieste		Bendrojo ploto m ²	17,00

Atliekų turėtojų grupė	Pagrindinės tikslinės naudojimo paskirties apibūdinimas	Vietinės rinkliavos administravimo parametras	Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma, kg/m ²
2	3	4	5
Prekybos paskirties patalpos ir pastatai – iki 500 m ² kaimo vietovėje		Bendrojo ploto m ²	11,00
Prekybos paskirties patalpos ir pastatai – nuo 501 m ² mieste		Bendrojo ploto m ²	22,00
Prekybos paskirties patalpos ir pastatai – nuo 501 m ² kaimo vietovėje		Bendrojo ploto m ²	17,00
Paslaugų patalpos ir pastatai	Pastatai, skirti paslaugoms teikti (pirtys, grožio salonai, skalbyklos, taisyklos, autoservisai, plovyklos, laidojimo namai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	17,00
Gamybos ir pramonės paskirties patalpos ir pastatai	Pastatai, skirti gamybai (gamyklos, dirbtuvės, produkcijos perdirbimo įmonės, energetikos pastatai, kalvės, skerdyklos, gamybinės laboratorijos ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	
Gamybos ir pramonės paskirties patalpos ir pastatai – iki 1000 m ²		Bendrojo ploto m ²	11,00
Gamybos ir pramonės paskirties patalpos ir pastatai – virš 1000 m ²		Bendrojo ploto m ²	6,00
Pastatai sandėliavimui, transporto, logistikos pastatai, garažai	Pastatai, skirti ką nors laikyti (saugyklos, bendro naudojimo sandėliai, specialūs sandėliai, garažai, kiti pastatai, skirti produkcijai laikyti). Pastatai, skirti transporto reikmėms, susiję su transportavimu (oro uosto, jūros ir upių laivyno, geležinkelio ir autobusų stočių pastatai, judėjimų ir iešmų postų, dispečerinių, uosto terminalų, signalų perdavimo, švyturių, muitinių pastatai ir kt.).	Bendrojo ploto m ²	1,00
Sodų paskirties pastatai		Bendrojo ploto m ²	
Sodų paskirties pastatai, kuriuose nuolat gyvenama	Vienas sodo sklypas su pastatu, kuriame nuolatos (sezono ir ne sezono metu) gyvenama.	Bendrojo ploto m ²	

Atliekų turėtojų grupė	Pagrindinės tikslinės naudojimo paskirties apibūdinimas	Vietinės rinkliavos administravimo parametras	Metinė komunalinių atliekų susikaupimo norma, kg/m ²
2	3	4	5
Sodų paskirties pastatai, kuriuose nuolat gyvenama, mieste		Bendrojo ploto m ² (maksimalus apmokestinamas vieno buto bendrasis plotas 100 m ²)	11,45
Sodų paskirties pastatai, kuriuose nuolat gyvenama, kaimo vietovėje		Bendrojo ploto m ² (maksimalus apmokestinamas vieno buto bendrasis plotas 100 m ²)	8,97
Sodų paskirties pastatai, kuriuose nuolat negyvenama	Vienas sodo sklypas su pastatu arba be jo, kuriame nuolatos negyvenama.	Neapmokestinama	
Garažų paskirties pastatai (1 valdai)	Pastatai (garažai) transporto priemonėms laikyti garažų bendrijose	Neapmokestinama	
Pastatai, kuriuose vykdoma veikla	Nenaudojami pastatai ir patalpos, priklausančios aukščiau išvardintoms grupėms bei fiziniams asmenims	Neapmokestinama	

Priedo pakeitimai:

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

Nr. [T1-299](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-21006

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

Patvirtinta. Neteko galios nuo 2016-01-01

Priedo naikinimas:

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

Forma 1
Forma patvirtinta
Šilalės rajono savivaldybės tarybos
2012 m. kovo 1 d. sprendimu Nr.
T1-41

(atliekų turėtojo pavadinimas)

(rekvizitai, adresas, adresas korespondencijai, telefonas, kontaktinis asmuo)

UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centrui

KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ DEKLARACIJA UŽ _____ M. Nr. Š

(data) Nr. _____

Eil. Nr.	Nekilnojamojo turto adresas(-ai), unikalus(-ūs) Nr.	Declaruojamas komunalinių			atliekų kiekis		Konteinerio stovėjimo vieta
		Konteinerių kiekis, vnt.	Konteinerio tūris, m ³	Konteinerių tuštinimo dažnumas per metus	Metinis mišrių komunalinių atliekų kiekis, m ³	Metinis mišrių komunalinių atliekų kiekis, t	
1	2	3	4	5	6	7	8

Metinio bendro komunalinių atliekų kiekio (t) apskaičiavimas:
6 stulpelis = 3 x 4 x 5 x mėnesių skaičius; 7 stulpelis = 6 x 0,167

Dokumentą sudarė: atliekų turėtojas _____

(pareigų pavadinimas) A. V. _____
(parašas) (vardas ir pavardė)

SUDERINTA su atliekų surinkėju

_____ A. V.
(pareiḡų pavadinimas)

(parařas)

(vardas ir pavardė)

Butas, namas

patalpų ir/ar pastatų pavadinimas (pabraukti), patalpų savininko (valdytojo) adresas, vardas, pavardė

savininko (valdytojo) gimimo data, adresas korespondencijai, telefono Nr., elektroninio pašto adresas

UAB Tauragės regiono
atliekų tvarkymo centrui

ASMENS DEKLARACIJA Nr. Š

2012 m. _____ mėn. ____ d.

ŠILALĖ

Vadovaudamasis Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimu Nr. T1-41 patvirtintais Šilalės rajono savivaldybės Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatais, prašau už mano gyvenamąjį būstą _____
patalpų pavadinimas (namas, butas)

_____ bendras plotas m²:
patalpų adresas bendras gyv. arba bendras plotas

vietinę rinkliavą už atliekų tvarkymą skaičiuoti pagal gyventojų skaičių.

Deklaruoju, kad aukščiau nurodytose patalpose įregistruoti šie asmenys (patalpų savininkas įrašomas 1 eilutėje) ir pateikiu tai įrodančius dokumentus. Leidžiu naudotis savo asmens duomenimis ir juos įtraukti į Atliekų tvarkymo centro tvarkomą rinkliavos mokėtojų registrą:

Eil. Nr.	Vardas, pavardė	Asmens duomenys	Papildomi duomenys

PRIDEDAMA:

1. Seniūnijos „Pažyma Gyvenamosios patalpos savininkui (bendraturčiams)“ Nr. _____
2. Seniūnijos kitokios formos dokumentas _____
3. _____

Žinau, kad UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras turi teisę patikrinti deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą ir nustatčius neatitikimus, vietinę rinkliavą skaičiuoti pagal patalpų plotą.

Patvirtinu, jog prašyme pateikti duomenys yra teisingi, o jiems pasikeitus pasižadu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų raštu pranešti apie pasikeitimus.

(Atliekų turėtojo vardas pavardė, parašas)

Namas

adresas, pastatų savininko (valdytojo), vardas, pavardė

savininko (valdytojo) gimimo data, adresas korespondencijai, telefono Nr., elektroninio pašto
adresas

UAB Tauragės regiono
atliekų tvarkymo centrui

**INDIVIDUALIŲ NAMŲ VIETINĖS RINKLIAVOS MOKĖTOJO KOMPOSTAVIMO
DEKLARACIJA NR. Š**

2012 m. _____ mėn. ____ d.
Šilalė

Vadovaudamasis Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimu Nr. T1-41 Šilalės rajono savivaldybės Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą nuostatų 24 punktu, savo individualaus gyvenamojo namo valdoje esu įsirengęs kompostavimo dėžę ir kompostuoju bioskaidžias, biologines ir žaliasias atliekas, laikydamasis Šilalės rajono savivaldybės Atliekų tvarkymo taisyklėse nurodytų šių atliekų tvarkymo reikalavimų.

Deklaruoju, kad esu įsirengęs kompostavimo dėžę,

(nurodyti dydį m³, iš ko pagaminta: medžio, plytų, betono, speciali gamyklinė ar kitokia)

Žinau, kad UAB Tauragės regiono atliekų tvarkymo centras turi teisę patikrinti šioje deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą, taip pat ar bioskaidžios, biologinės ir žaliosios atliekos tvarkomos pagal Tauragės ATT reikalavimus, ir nustačius neatitikimus, prarandu teisę į 20 procentų mažesnę vietinės rinkliavos įmoką einamaisiais metais.

Patvirtinu, jog prašyme pateikti duomenys yra teisingi, o jiems pasikeitus pasižadu nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų raštu pranešti apie pasikeitimus.

(Atliekų turėtojo vardas pavardė, parašas)

Pakeitimai:

1.
Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-292](#), 2012-11-29, paskelbta TAR 2012-11-29, i. k. 2012-02481

Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimo Nr. T1-41 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“ pakeitimo

2.

Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-283](#), 2013-11-28, paskelbta TAR 2013-11-28, i. k. 2013-03330

Dėl Šilalės rajono savivaldybės komunalinių atliekų, asmenų skaičiaus gyvenamajame būste ir kompostuojamų bioskaidžių bei žaliųjų atliekų deklaravimo tvarkos aprašo papildymo

3.

Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-317](#), 2013-12-30, paskelbta TAR 2013-12-30, i. k. 2013-03791

Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo nuostatų pakeitimo

4.

Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-244](#), 2014-10-30, paskelbta TAR 2014-11-10, i. k. 2014-16355

Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimo Nr. T1-41 "Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“ pakeitimo

5.

Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-299](#), 2014-12-23, paskelbta TAR 2014-12-30, i. k. 2014-21006

Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimo Nr. T1-41 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“ pakeitimo

6.

Šilalės rajono savivaldybės taryba, Sprendimas

Nr. [T1-306](#), 2015-12-18, paskelbta TAR 2015-12-22, i. k. 2015-20215

Dėl Šilalės rajono savivaldybės tarybos 2012 m. kovo 1 d. sprendimo Nr. T1-41 „Dėl Šilalės rajono savivaldybės vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą“ pakeitimo